

PREVENTIVNÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ ŠKOLY A GYMNÁZIA VODŇANY

ŠKOLNÍ ROK 2025/2026

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento PP	Základní škola a Gymnázium Vodňany Alešova 50 38901 Vodňany
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Barbora Křížková Louženská
Telefon na ředitele	383 311 310
E-mail na ředitele	reditelka@zsgvodnany.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence	Mgr. Filip Marek – hlavní metodik prevence Mgr. Marie Karfíková – zástupce pro Gymnázium Mgr. Miroslava Špačková – zástupce pro ZŠ (budovy v Bavorovské a Výstavní ulici)
Telefon	383 311 319 (FM), 383 383 743 (MK), 383 313 423 (MŠ)
E-mail	Filip.Marek@zsgvodnany.cz , Marie.Karfikova@zsgvodnany.cz , Miroslava.Spackova@zsgvodnany.cz

Jméno a příjmení výchovného poradce	Mgr. Iva Vokatá (ZŠ – Bavorovská ulice), Mgr. Alexandra Jedlisková (ZŠ – Alešova ulice), Mgr. Marie Karfíková (Gymnázium)
Telefon	383 313 424 (IV), 383 311 315 (AJ), 383 383 743 (RČ)
E-mail	Iva.Vokata@zsgvodnany.cz , Alexandra.Jedliskova@zsgvodnany.cz , Marie.Karfikova@zsgvodnany.cz

	Počet tříd	Počet žáků/studentů
ZŠ - I. stupeň	23	511
ZŠ - II. stupeň	16	363
Gymnázium (osmileté a čtyřleté)	10	235
Celkem	49	1109

*Stav k 30. 9. 2025

Použité zkratky:

PP – Preventivní program

RCH – Rizikové chování

ŠMP – Školní metodik prevence

VP – Výchovný poradce

ŠP – Školní psycholog

TU – Třídní učitel

ŠPP – Školní poradenské pracoviště

A. ZMAPOVÁNÍ SITUACE VE ŠKOLE, PRO STANOVENÍ CÍLŮ

PP

VSTUPNÍ INFORMACE A JEJICH ZDROJE

1. Sociální a jiné okolí školy

Základní škola a Gymnázium Vodňany působí ve městě s rozšířenou působností, které se spádovými obcemi čítá přibližně 7 000 obyvatel. Město disponuje základními institucemi veřejné správy, zdravotní péče i bezpečnosti. Spolupráce školy s místními subjekty – zejména Policie ČR, OSPOD, Městský úřad Vodňany – je dlouhodobě funkční a založená na osobních kontaktech, které jsou v menším městě přirozeně pevnější než ve velkých aglomeracích.

Výskyt rizikového chování (RCH) je ovlivněn snadnou dostupností větších měst (zejména České Budějovice a Písek), kde se žáci mohou pohybovat anonymněji. Naše škola má však výhodu v tom, že většina žáků pochází z menších obcí, kde je sociální kontrola přirozeně vyšší. V rodinách, kde je patrný zájem o vzdělávání a výchovu, se problémy vyskytují minimálně – takových rodin je na škole většina.

Slabinou systému zůstává omezená dostupnost odborné péče (zejména PPP, SVP), která je kapacitně přetížená a má dlouhé čekací lhůty. Škola proto aktivně spolupracuje s okresním metodikem prevence a využívá vlastní kapacity školního poradenského pracoviště.

Od roku 2016 funguje škola jako sloučený subjekt – dvě bývalé základní školy a gymnázium. Vznikl tak jeden z největších školských subjektů v kraji, který má budovy ve třech částech města. Preventivní program je koordinován hlavním školním metodikem prevence a dvěma dalšími metodiky pro jednotlivé části školy.

Osmileté gymnázium se vyznačuje komorní atmosférou, blízkými vztahy mezi studenty a učiteli a úzkou vazbou na region Vodňanska. Spádová oblast je omezená, většina studentů je místních. Školní vzdělávací program nese název „Bližší gymnázium“, což odráží důraz na komunitní charakter školy.

Škola dlouhodobě spolupracuje s řadou odborných organizací:

- Pedagogicko-psychologická poradna České Budějovice
- DO SVĚTA, z. s.
- PORTUS Prachatice, o. p. s.
- Domov Žlutý Petrklíč, z. s.
- NZDM Prevent 99
- Policie ČR

2. Informace od pedagogů

Pedagogové vnímají výskyt rizikového chování jako problém, který se týká jednotlivců napříč ročníky. Nejčastěji se jedná o:

- **užívání návykových látek** (včetně kouření v prostorách školy),

- **vulgární komunikaci a agresivitu** (verbální i fyzickou),
- **záškoláctví a porušování školního řádu,**
- **nevhodné chování vůči autoritám.**

Na víceletém gymnáziu se objevují projevy nízké motivace ke studiu, narušené vztahy mezi studenty a nedostatečné respektování pravidel. Problémem zůstává i **nízká ochota některých rodičů ke spolupráci**, zejména v případech, kdy jejich dítě působí problémy.

Pozitivně je hodnocena práce školního psychologa, speciální pedagožky a sociální pedagožky, kteří aktivně vyhledávají žáky v obtížné situaci a poskytují podporu třídním učitelům. Pedagogové oceňují možnost pravidelných konzultací v rámci školního poradenského pracoviště, které se schází dvakrát měsíčně.

Informace jsou získávány průběžně:

- z pedagogických rad,
- z výchovných komisí,
- z individuálních rozhovorů,
- z dotazníkového šetření,
- z pravidelných setkání ŠPP.

3. Informace od rodičů

Většina rodičů vnímá školu pozitivně a oceňuje včasné řešení individuálních problémů. Zároveň se ukazuje, že:

- prioritou rodičů jsou známky, nikoli chování nebo vztahy,
- spolupráce nastává často až ve chvíli, kdy je ohroženo jejich vlastní dítě,
- ubližování jiným dětem není vnímáno jako závažný problém.

Rodiče požadují, aby škola poskytovala informace o rizikovém chování, zejména v oblasti návykových látek, nebezpečných chorob a kyberprostoru. Část rodičů volá po větší kázni a bezpečném prostředí pro výuku.

Informace jsou získávány prostřednictvím:

- školské rady,
- SRPŠ,
- třídních schůzek,
- školních akcí,
- individuálních konzultací s členy ŠPP.

4. Informace od žáků

Žáci většinou oceňují, že se jim učitelé snaží naslouchat a pomoci. Vnímají snahu školy řešit rizikové chování a uvědomují si, že šikana může mít i skryté nebo slovní formy.

Kritické připomínky se týkají zejména vztahů s některými vyučujícími. Žáci požadují větší míru samosprávy, která je realizována prostřednictvím školního parlamentu a rady školy.

Za stmelující považují:

- zážitkové kurzy,
- školní výlety,
- sportovní a kulturní akce,
- environmentální aktivity.

Informace jsou získávány:

- z rozhovorů,
- ze schránky důvěry,
- z dotazníků pro žáky II. a III. stupně,
- ze setkání školního parlamentu s vedením školy.

5. Hodnocení PP minulého školního roku

Preventivní činnost byla v souladu s Preventivním programem školy zaměřena na systematické posilování pozitivního školního klimatu, předcházení rizikovému chování žáků, rozvoj osobnostních a sociálních kompetencí a včasné podchycení problémů ve třídních kolektivech i u jednotlivců. Preventivní aktivity byly realizovány ve spolupráci s odbornými organizacemi a prostřednictvím interní spolupráce napříč školním poradenským pracovištěm, včetně úzké spolupráce s výchovnou poradkyní, školním metodikem prevence, sociální pedagožkou, školní psycholožkou, speciálními pedagožkami a třídními učiteli.

Adaptační kurzy proběhly v září 2024 a byly realizovány pro třídy:

ZŠ: 1.A, 1.B, 1.C, 1.D, 1.E, 1.F; 6.A, 6.B, 6.C, 6.D; 8.C, 8.D

Gymnázium: I.NG, 1.VG, 1.G4

Zprávy od DO SVĚTA z. s. ukazují, že kurzy byly zaměřeny na budování důvěry, spolupráce, komunikace, nastavování hranic a prevenci sociálně patologických jevů. V některých kolektivech se objevily výzvy (dominantní jedinci, frustrace z neúspěchu, jazyková bariéra, genderové napětí), které byly citlivě řešeny a reflektovány v závěrečných doporučeních.

Na základě vyhodnocení jsme si stanovili, že adaptační kurzy pro šesté ročníky v příštím školním roce zvládneme z vlastních prostředků a sil, za podpory pedagogů volného času, školní psycholožky a sociální pedagožky.

Realizované preventivní programy a spolupracující organizace:

DO SVĚTA z. s. – všeobecná i selektivní prevence

Portus Prachatice – kyberbezpečnost, závislosti, alkohol

Policie ČR – besedy, školení

Přehled podle čtvrtletí:

1. čtvrtletí (září–listopad)

Adaptační kurzy

Programy: Spolupráce, Důvěra, Energetické nápoje, Partnerství, Šikana, Triky médií, Rasismus a xenofobie, Řekni drogám NE

Projektový den k 17. listopadu

2. čtvrtletí (prosinec–leden)

Peněženka a její moc, Dětský svět financí, Kouzelná třída, Jedinečnost, Lyžařský výcvik, Přijímačky nanečisto

3. čtvrtletí (únor–březen)

Cesta hrdiny, Respekt, tolerance, úcta, Bezpečný internet, Sexualita, Hluběji do kyberprostoru, Co je to závislost, Ukončovák

Zprávy od DO SVĚTA z. s. ukazují vysokou míru zapojení žáků, ale také výskyt rizikových jevů (sebepoškozování, šikana, osamělost, homofobní komentáře), které byly citlivě řešeny a vedly k doporučením pro další práci.

4. čtvrtletí (duben–červen)

Besedy s Policie ČR

Programy: Alkohol, Bezpečně po vlnách

Školení „Ozbrojený útočník ve škole“ pro celý pedagogický sbor – velmi přínosné pro zvýšení bezpečnosti a připravenosti zaměstnanců školy na krizové situace.

Typy prevence:

Všeobecná primární prevence: většina programů od DO SVĚTA z. s., Portus, MP Edu

Selektivní prevence: opakovaná práce s třídou 5.D, 6.A.

Indikovaná prevence: situace sebepoškozování, šikany, osamělosti – řešeno ve spolupráci s ŠPP

Spolupráce školního poradenského pracoviště:

Preventivní program byl úzce propojen s prací školního poradenského pracoviště, které tvoří školní metodik prevence, výchovný poradce, školní psycholožka, speciální pedagožky a sociální pedagožka. Spolupráce umožnila cíleně reagovat na aktuální situaci ve třídách, podpořit třídní učitele a citlivě pracovat s žáky se specifickými vzdělávacími nebo sociálními potřebami.

Doporučení pro školní rok 2025/2026:

1. Udržet kontinuitu a kvalitu preventivního programu školy

Doporučujeme pokračovat v systematické realizaci všeobecné primární prevence napříč všemi ročníky, a to zejména v tématech vztahů, prevence šikany, užívání návykových látek,

kyberbezpečnosti, duševního zdraví a sexuality. Tyto oblasti se dlouhodobě ukazují jako klíčové pro bezpečné a zdravé klima školy a odpovídají aktuálním potřebám žáků i doporučením odborných organizací.

2. Posílit práci s třídními pravidly a osobní odpovědností žáků

Zkušenosti z letošních programů ukazují, že důsledné nastavování a vyžadování třídních pravidel, práce s hranicemi a podpora osobní odpovědnosti žáků významně přispívají k prevenci rizikového chování. Doporučujeme pokračovat v pravidelném reflektování pravidel v třídnických hodinách, aktivně zapojovat žáky do jejich tvorby a podporovat otevřenou komunikaci o tom, co je ve třídě žádoucí a co už je za hranou.

3. Zaměřit se na včasné zachycení a řešení rizikových jevů

Vzhledem k výskytu případů šikany, sebepoškozování, osamělosti nebo homofobních komentářů budeme chtít posílit včasnou identifikaci těchto jevů a jejich citlivé řešení ve spolupráci s celým školním poradenským pracovištěm. Důležitá je dostupnost podpory pro žáky v krizových situacích a jasné informování o možnostech pomoci (školní psycholog, metodik prevence, Linka bezpečí apod.).

4. Rozvíjet kompetence pedagogického sboru v oblasti prevence a krizové intervence

Školení „Ozbrojený útočník ve škole“ mělo zásadní přínos pro zvýšení bezpečnosti a připravenosti zaměstnanců na krizové situace. Doporučujeme v tomto trendu pokračovat a dále vzdělávat pedagogický sbor v oblastech prevence rizikového chování, práce s třídními kolektivy, krizové intervence a podpory duševního zdraví žáků.

5. Realizovat adaptační kurzy v šestých třídách vlastními silami

Na základě letošního vyhodnocení jsme připraveni zajistit adaptační kurzy pro šesté ročníky z vlastních zdrojů, s využitím odbornosti pedagogů volného času, školní psycholožky a sociální pedagožky. Tento krok umožní lépe reagovat na specifické potřeby našich žáků a posílit týmovou spolupráci v rámci školy.

6. Podporovat bezpečné prostředí pro diskuzi, sdílení a individuální rozvoj

Doporučujeme nadále vytvářet prostor pro otevřenou diskuzi o vztazích, emocích, hodnotách a rizicích, a to jak v rámci preventivních programů, tak v běžné výuce. Je vhodné podporovat individuální rozvoj žáků, rozvíjet jejich sociální a emoční dovednosti a posilovat jejich schopnost hledat pomoc v případě potřeby.

7. Pravidelně vyhodnocovat efektivitu preventivních aktivit

Doporučujeme pokračovat v systematickém sběru zpětné vazby od žáků, učitelů i externích lektorů a na základě těchto dat upravovat obsah i formu preventivních programů. Pravidelné vyhodnocování umožní pružně reagovat na aktuální potřeby školy a zvyšovat účinnost prevence.

Harmonogram prevence 2024/2025

Datum	Třída	Téma
08.11.2024	4.E	Důvěra
08.11.2024	5.C	Energetické nápoje
12.11.2024	5.A	Spolupráce.
12.11.2024	9.B	Partnerství
13.11.2024	9.A	Partnerství
13.11.2024	5.B	Spolupráce.
14.11.2024	4.A	Spolupráce.
14.11.2024	8.B	Konflikt
15.11.2024	2.A	Přátelskost
15.11.2024	2.B	Přátelskost
19.11.2024	Kvarta	Partnerství
19.11.2024	Tercie	Konflikt
20.11.2024	Prima	Agrasivita a šikana
20.11.2024	Oktáva	Triky médií
21.11.2024	Sekunda	Šikana
21.11.2024	Kvinta	Rasismus a xenofobie
22.11.2024	5.D	Selektivní prevence
22.11.2024	6.A	Třída jako kolektiv
21.11.2024	7.A, 7.B	Protidrogová přednáška - Cyklo-běh
21.11.2024	8.A, 8.B	Protidrogová přednáška - Cyklo-běh
21.11.2024	9.A, 9.B	Protidrogová přednáška - Cyklo-běh
21.11.2024	7.C, 7.D	Protidrogová přednáška - Cyklo-běh
21.11.2024	8.C, 8.D	Protidrogová přednáška - Cyklo-běh
21.11.2024	9.C, 9.D	Protidrogová přednáška - Cyklo-běh
21.11.2024	1.G4	Protidrogová přednáška - Cyklo-běh
21.11.2024	2.G4	Protidrogová přednáška - Cyklo-běh
21.11.2024	2.VG	Protidrogová přednáška - Cyklo-běh
1. pololetí	2. třída	Na světě nejsi sám
1. pololetí	6. třída	Čas proměn
1. pololetí	7. třída	Já a moje já

1. pololetí	3. třída	Vliv médií na školní populaci
1. pololetí	4. třída	Dětský svět financí
1. pololetí	6. třída	Šikana a násilí
1. pololetí	9. třída	Peníze a jejich moc
1. pololetí	8. třída	Není duše jako duše
18.02.2025	1.G4	Cesta hrdiny
19.02.2025	1.VG	Nelegální návykové látky
25.02.2025	2.VG	Cesta hrdiny
25.02.2025	2.G4	Cesta hrdiny
26.02.2025	I.NG	Učím se učit
26.02.2025	III.NG	Sexualita
27.02.2025	6.C	Energetické nápoje
27.02.2025	4.E	Bezpečný internet
28.02.2025	6.D	Respekt, tolerance, úcta
28.02.2025	4.C	Bezpečný internet
04.03.2025	9. B	"Ukončovák"
04.03.2025	1.C	Kouzelná třída
05.03.2025	3.B	Jedinečnost
05.03.2025	3.A	Jedinečnost
06.03.2025	8. B	Sexualita
06.03.2025	5.B	Respekt,tolerance , úcta
07.03.2025	1.A	Kouzelná třída
07.03.2025	1.B	Kouzelná třída
20.03.2025	4.A	Bezpečně po vlnách
20.03.2025	4.B	Bezpečně po vlnách
25.03.2025	7.C	Hluběji do kyberprostoru
25.03.2025	4.D	Bezpečně po vlnách
25.03.2025	GYM IV.NG	Běh na krátkou trať - závislosti
26.03.2025	GYM II.NG	Hluběji do kyberprostoru
26.03.2025	7.A	Hluběji do kyberprostoru
27.03.2025	7.D	Hluběji do kyberprostoru
27.03.2025	5.C	Co je to závislost?
27.03.2025	5.D	Bezpečně po vlnách

14.05.2025	8.C	Alkohol
14.05.2025	8.D	Alkohol
16.06.2025	8.A	Alkohol
16.06.2025	8.B	Alkohol

B. CÍLE VYPLÝVAJÍCÍ ZE ZMAPOVÁNÍ SITUACE

Preventivní program školy (PP) doplňuje školní vzdělávací program (ŠVP) v oblasti výchovné a psychosociální. Jeho hlavním cílem je **vytváření a udržování bezpečného, respektujícího a podpůrného školního prostředí**, které minimalizuje výskyt rizikového chování (RCH) a podporuje zdravý osobnostní a sociální rozvoj žáků.

Na realizaci cílů se podílí celý pedagogický sbor, nepedagogičtí pracovníci, rodiče, odborníci i spolupracující instituce. Koordinaci aktivit a evaluaci programu zajišťuje školní metodik prevence ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm (ŠPP). Na základě pravidelného vyhodnocování je PP každoročně aktualizován a přizpůsobován aktuálním potřebám školy.

Hlavní cíle pro školní rok 2025/2026

1. Podpora pozitivního školního klimatu

- Posilování respektujících vztahů mezi žáky, mezi žáky a učiteli, i mezi školou a rodinou.
- Důsledná práce s třídními pravidly, hranicemi a osobní odpovědností žáků.
- Včasné zachycení a řešení vztahových problémů v kolektivech.

2. Prevence rizikového chování

- Pokračování v osvědčených tématech: prevence užívání návykových látek, šikany, kyberšikany, sebepoškozování, záškoláctví, rizikového sexuálního chování.
- Rozšíření o témata duševního zdraví, bezpečného užívání technologií a umělé inteligence, mediální gramotnosti a genderové rovnosti.

3. Podpora duševní pohody žáků

- Posilování kompetencí žáků v oblasti zvládnání stresu, práce s emocemi, hledání pomoci.
- Využívání relaxačních místností, individuální práce školního psychologa a sociálního pedagoga.

4. Rozvoj spolupráce a participace žáků

- Zapojování žáků do rozhodování o chodu školy prostřednictvím školního parlamentu.
- Podpora žákovských iniciativ (např. projektové dny, zážitkové akce, peer programy).

5. Podpora pedagogického sboru

- Vzdělávání v oblasti prevence RCH, práce s kolektivem, krizové intervence.
- Sdílení dobré praxe v rámci pravidelných setkání ŠPP.

6. Zajištění dostupnosti preventivních programů

- Realizace programů ve spolupráci s organizacemi DO SVĚTA, z. s. a PORTUS Prachatice, o. p. s..
- Využití finančních prostředků z rozpočtu školy, města Vodňany a šablon.
- Pokračování v realizaci adaptačních kurzů pro 6. ročníky vlastními silami – za podpory školního psychologa, sociální pedagožky a pedagogů volného času.

7. Individuální práce s ohroženými žáky

- Včasná identifikace žáků v riziku (např. výchovné problémy, osamělost, psychické obtíže).
- Nastavení podpůrných opatření ve spolupráci s rodinou a odborníky.
- Práce s třídními kolektivy v problémových třídách.

8. Zvýšení spokojenosti žáků a rodičů

- Transparentní komunikace o preventivních aktivitách.
- Nabídka konzultací, přednášek a podpory pro rodiče.
- Posilování důvěry mezi školou a rodinou.

C. MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU A VEDENÍ ŠKOLY

1. V oblasti přímé práce pedagogů

V tomto školním roce bude pedagogický sbor systematicky pracovat na rozvoji zdravého školního klimatu a prevenci rizikového chování (RCH). Cílem je, aby si žáci osvojili pozitivní sociální chování, respektující komunikaci a dovednosti potřebné pro bezpečné fungování ve školním prostředí i mimo něj.

Pedagogové budou žákům poskytovat informace týkající se zdraví, zdravého životního stylu, duševní pohody, bezpečného chování v online prostoru a dalších oblastí primární prevence. Důraz bude kladen na:

- rozvoj mezilidských vztahů založených na demokratických principech,
- respektování identity a individuality každého žáka,
- podporu pocitu sounáležitosti se školou a třídním kolektivem.

Zvláštní pozornost bude věnována žákům s podpůrnými opatřeními, zdravotními handicapy, žákům v riziku sociálního vyloučení a žákům s odlišným kulturním zázemím.

Škola nabízí širokou škálu volitelných předmětů, kroužků a volnočasových aktivit, které přispívají k prevenci RCH. Žáci jsou průběžně informováni i o aktivitách mimo školu (sportovní, kulturní, turistické, poznávací).

Při řešení problémů spolupracuje třídní učitel s členy školního poradenského pracoviště (ŠMP, VP, speciální pedagog, sociální pedagog, školní psycholog) a vedením školy. V závažnějších případech je svolávána výchovná komise, které se účastní i zástupci orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) a další odborníci.

Důraz je kladen na jednotný postup všech pedagogů při prevenci i řešení RCH a důsledné vyžadování dodržování školního řádu. Tato témata jsou pravidelně reflektována na provozních poradách a pedagogických radách.

Pravidelná setkání školního poradenského pracoviště (2× měsíčně) slouží k předávání informací o aktuálním dění ve škole, klimatu ve třídách a výchovných problémech.

2. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence RCH

V průběhu školního roku bude uspořádáno minimálně jedno školení pro celý pedagogický sbor zaměřené na aktuální témata prevence RCH, např. práce s třídním kolektivem, krizová intervence, duševní zdraví žáků, kyberbezpečnost nebo práce s třídními pravidly.

3. Plán vzdělávání školních metodiků prevence

Školní metodici prevence se budou i nadále účastnit odborného vzdělávání. Dva ze tří metodiků již dokončili specializační studium „Metodik prevence sociálně-patologických jevů“ na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity, třetí metodik studium ukončí v tomto roce.

Další vzdělávání bude vybíráno z aktuálních nabídek akreditovaných institucí.

Název a odborné zaměření vzdělávání	Počet hodin	Datum konání	Realizátor – organizace, odborník
Konference Společně proti rizikům	10	6. 11. 2025	Krajský úřad Jihočeského kraje
Setkání ŠMP	6	1. pololetí a 2. pololetí	Pedagogicko-psychologická poradna v Českých Budějovicích – p. Hynek

4. Způsob spolupráce s ostatními pedagogy

Vzhledem k rozsahu školy a počtu pedagogických pracovníků probíhá spolupráce prostřednictvím:

- skupinových chatů (Teams),
- pravidelných provozních porad (1× měsíčně),
- osobních konzultací,
- sdílení dokumentů na školním webu a v systému Teams.

Metodici prevence koordinují informace napříč budovami a spolupracují s vedením školy. Provozní porady slouží i jako platforma pro sdílení preventivních témat a aktuálních výzev.

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

1. Způsoby seznámení rodičů s činností ŠMP, možnostmi spolupráce a PP

Rodiče jsou o preventivních aktivitách informováni prostřednictvím:

- badatelského odpoledne,
- výroční zprávy školy,
- webových stránek školy (sekce Metodik prevence),
- školské rady,
- třídních schůzek,
- e-mailové komunikace a osobních konzultací.

Na třídních schůzkách je prezentována činnost školního metodika prevence, kontakt je dostupný online. Školní psycholog nabízí individuální konzultace pro rodiče po předchozí domluvě. Pro anonymní sdělení slouží schránka důvěry.

2. Aktivity pro rodiče

Název aktivity	Datum konání	Realizátor, přednášející
Badatelské odpoledne	25.3.2026	Ředitelka školy
Vánoční posezení rodičů, dětí a vychovatelek ŠD	Prosinec	ŠD
Velikonoční posezení rodičů, dětí a vychovatelek ve ŠD	před Velikonocemi	ŠD
Informativní přednášky pro rodiče o rizikovém chování žáků	V průběhu celého školního roku	Mgr. Filip Marek

3. Aktivity podporující spolupráci školy s rodiči

Název aktivity	Datum konání	Vedoucí programu
Konzultační hodiny	po telefonické domluvě	vedení školy a všichni pedagogičtí pracovníci
Třídní schůzky	září, listopad, duben	pedagogičtí pracovníci
Konzultační odpoledne a třídní schůzky GV	19. 11. 2024 TS 22. 4. 2025 TS 14. 1. 2025 KO 3. 6. 2025 KO	celý pedagogický sbor GV
Vánoční jarmark	28. 11. 2025	Mgr. Marcela Čábelová, Mgr. Iva Bukačová, Mgr. Zuzana Libičová, Bc. Hana Vavrušková
Schůzka pro rodiče vycházejících žáků	prosinec	Mgr. Vlastimil Šmidmajer Mgr. Iva Vokatá
Setkání budoucích prvňáčků	duben, květen, červen	budoucí třídní učitelé 1. tříd
Maturitní ples 4. VG	Prosinec 2025	vedení školy
Vánoční koncert pro GV a veřejnost	Prosinec 2025	Mgr. Štěpánka Suchanová, PaedDr. Ivana Kalivodová, Mgr. Patrik Ředina

III. PROGRAM PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY ŠKOLY

1. Způsob seznámení žáků s činností ŠMP, možnostmi pomoci a PP

Na začátku školního roku jsou žáci prostřednictvím třídních učitelů seznámeni s činností školního metodika prevence (ŠMP). Vzhledem k velikosti školy není nutné osobní představení, avšak žáci obdrží jasné informace o:

- jménu a roli ŠMP,
- způsobech kontaktování (osobně v kabinetu, e-mailem, prostřednictvím schránky důvěry),
- typech problémů, se kterými se mohou na ŠMP obrátit (např. šikana, vztahové obtíže, osobní krize, podezření na rizikové chování).

Informace jsou sdělovány s důrazem na důvěrnost, bezpečí a dostupnost pomoci. V případě potřeby je možné žákům nabídnout i krátké vstupy ŠMP do tříd, zejména v nově vzniklých kolektivech nebo v třídách s rizikovými jevy.

1.1. Nespecifická prevence pro žáky ve výuce

Nespecifická prevence je realizována průběžně v rámci výuky a školního života. Jedná se o aktivity, které:

- jsou součástí učebních plánů dle školních vzdělávacích programů (ŠVP),
- podporují rozvoj osobnostních, sociálních a občanských kompetencí,
- přispívají k vytváření pozitivního klimatu ve třídách i celé škole.

Preventivní témata se objevují zejména v těchto předmětech:

- výchova k občanství,
- rodinná výchova,
- etická výchova,
- tělesná výchova,
- informatika (kyberbezpečnost),
- český jazyk a literatura (práce s emocemi, komunikace),
- výtvarná a hudební výchova (sebevyjádření, spolupráce).

Dále jsou preventivní prvky přirozeně začleňovány do třídnických hodin, projektových dnů, školních akcí, výletů, adaptačních kurzů a dalších aktivit, které podporují vztahy, spolupráci, respekt a bezpečí.

Nespecifická prevence se týká všech tříd školy a je realizována kontinuálně bez ohledu na aktuální výskyt rizikového chování.

1.2. Specifická prevence pro žáky ve výuce, reagující na individuální situaci ve třídě

Specifická prevence je realizována cíleně na základě aktuální situace ve třídních kolektivech nebo u jednotlivých žáků. Programy jsou vybírány podle potřeb konkrétní třídy, doporučení třídního učitele, školního poradenského pracoviště nebo na základě výskytu rizikového chování.

Harmonogram prevence 2025/2026		
Datum	Třída	Téma
07.10.2025	3.A	Jedinečnost
07.10.2025	1.B	Kouzelná třída
08.10.2025	4.A	Důvěra
08.10.2025	1.A	Kouzelná třída
09.10.2025	9.B	Cesta hrdiny

09.10.2025	3.B	Jedinečnost
10.10.2025	1.C	Kouzelná třída
10.10.2025	7.A	Emoce
10.11.2025	III. NG	Rasismus a xenofobie
14.11.2025	5.A.	Energetické nápoje
14.11.2025	5.B	Energetické nápoje
18.11.2025	3.G4	Respekt, tolerance, úcta
18.11.2025	5.D	Bezpečný internet
19.11.2025	7.C	Agresivita a šikana
19.11.2025	7.D	Agresivita a šikana
20.11.2025	I.NG	Třída jako kolektiv
20.11.2025	2.G4	Rasismus a xenofobie
21.11.2025	IV.NG	Partnerství
21.11.2025	5.E	Energetické nápoje
24.02.2026		
24.02.2026		
25.02.2026		
25.02.2026		
26.02.2026		
26.02.2026		
27.02.2026		
27.02.2026		
03.03.2026		
03.03.2026		
04.03.2026		
04.03.2026		
05.03.2026		
05.03.2026		
06.03.2026		
06.03.2026		
10.03.2026		
10.03.2026		

Ve druhém pololetí školního roku proběhnou programy specifické prevence zhruba ve stejném rozsahu jako v prvním. Náplň jednotlivých bloků je dohledatelná na webových stránkách spolupracujících organizací, zejména **DO SVĚTA, z. s.**, které realizují všeobecnou i selektivní prevenci v průběhu celého školního roku.

Součástí specifické prevence jsou také každoroční programy:

- **Vzpouza úrazům** – přednáška realizovaná ve spolupráci s **Všeobecnou zdravotní pojišťovnou (VZP)** pro žáky **1. a 6. ročníků**, zaměřená na prevenci úrazů, bezpečné chování a odpovědnost za vlastní zdraví. Přednášky vedou lektori s osobní zkušeností s úrazem, což zvyšuje autenticitu a dopad programu.
- **Cykloběh – protidrogová přednáška** – každoročně realizovaná pro žáky **6. ročníků**, zaměřená na prevenci užívání návykových látek, osobní odpovědnost a zdravý životní styl. Program je součástí celorepublikové kampaně „Řekni NE drogám – Řekni ANO životu“ a je veden formou interaktivní besedy s odborníky a sportovci.
- **Alkohol** – program od organizace **Portus Prachatice, o. p. s.**, zaměřený na prevenci užívání alkoholu u žáků druhého stupně ZŠ. Program se věnuje vlivu alkoholu na zdraví, rozhodování, vztahy a právní odpovědnost. Je veden interaktivně a přizpůsoben věku žáků.
- **Policie ČR** – preventivní programy zaměřené na **problematiku návykových látek a kyberšikany**. Programy budou vedeny formou interaktivních besed s důrazem na právní odpovědnost, bezpečné chování a možnosti pomoci.
- **Bílý kruh bezpečí** – program pro žáky **8. ročníků** zaměřený na **domácí násilí**, jeho formy, dopady a možnosti řešení. Program bude veden odborníky s praktickou zkušeností z oblasti krizové intervence.

Maximálně využíváme odborné kapacity školního psychologa a sociálního pedagoga, kteří pracují s třídami, učiteli, jednotlivými žáky i rodiči. Díky jejich přímé dostupnosti není nutné plánovat intervence dlouho dopředu – lze reagovat okamžitě na vzniklou potřebu.

Služba školního psychologa

Školní psycholog poskytuje komplexní poradenskou službu žákům ZŠ a Gymnázia Vodňany, jejich rodičům a pedagogům. Jeho činnost vychází ze standardních činností vymezených ve vyhlášce č. 75/2005 Sb., v platném znění. Služba je bezplatná a důvěrná, psycholog je vázán mlčenlivostí a pracuje v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb. a nařízením GDPR.

Je členem školního poradenského pracoviště spolu s výchovnými poradci, speciálními pedagožkami a metodiky prevence.

Činnosti školního psychologa:

- psychodiagnostika žáků (např. při školním neúspěchu, nadání),
- individuální poradenství žákům s osobními, výukovými nebo výchovnými obtížemi,
- poradenství rodičům v rámci podpory dítěte,
- spolupráce s pedagogy při řešení specifických problémů,

- krizová intervence,
- práce s třídními kolektivy (např. při narušeném klimatu).

Žáci se mohou obrátit na školního psychologa, když:

- mají potíže s učením nebo spolužáky,
- zažívají osobní nebo rodinné problémy,
- potřebují si o něčem popovídat.

Rodiče se mohou obrátit na školního psychologa, když:

- se nedaří ve výchově dítěte,
- mají podezření na problémy ve škole,
- řeší rodinné situace s dopadem na dítě.

Služba sociálního pedagoga

Sociální pedagog působí zejména na základní škole a zaměřuje se na podporu žáků, kteří se potýkají s různými sociálními, osobními nebo rodinnými problémy.

Činnosti sociálního pedagoga:

- podpora žáků s obtížemi v učení, chování nebo sociálních dovednostech,
- organizace preventivních programů (např. šikana, závislosti),
- poradenství žákům, rodičům i učitelům,
- spolupráce s rodinami a institucemi (OSPOD, PPP, policie),
- podpora integrace žáků s odlišným kulturním zázemím nebo speciálními potřebami

2. Jednorázové aktivity pro žáky

Jednorázové preventivní aktivity jsou vybírány průběžně v rámci školního roku na základě aktuální nabídky odborných organizací, kulturních institucí a doporučení školního poradenského pracoviště. O výběru často spolurozhodují samotní žáci, čímž se posiluje jejich participace a pocit zodpovědnosti za školní prostředí.

Tyto akce jsou určeny pro jednotlivé ročníky, celé stupně nebo napříč školou. Nejčastěji se jich účastní žáci I. a II. stupně základní školy, případně gymnázia. Cílem je podpořit prevenci rizikového chování formou zážitku, sdílení, diskuze nebo kulturního prožitku.

Součástí jednorázových aktivit jsou také:

- **Adaptační kurzy** pro 6. ročníky a gymnázium, které probíhají mimo školní prostředí a jsou zaměřeny na budování vztahů, spolupráci, komunikaci a prevenci vztahových obtíží.
- **Preventivní akce na I. stupni**, které mají za cíl včasné podchycení rizikového chování – tedy „nehasit požár, ale zabránit jeho vzniku“.

- **Žákovské iniciativy**, jako jsou maškarní bály, Halloweenský ples, Valentinský ples nebo projektové dny, které organizují žáci II. stupně pro mladší spolužáky. Tyto akce posilují mezistupňové vztahy, spolupráci a pocit sounáležitosti.

Průběžně jsou žákům promítány tematické filmy, které slouží jako podnět k diskuzi o rizikovém chování. Jedná se například o:

- filmy **Davida Vignera** (*Mezi nimi, Sami, Na hraně, Mezi stěnami*),
- film **Marty is dead** (kyberšikana),
- film **Seznamte se bezpečně** (online rizika).

Promítání probíhá zpravidla při suplovaných hodinách nebo v rámci třídnických hodin. Školní metodik prevence poskytuje pedagogům metodickou podporu před i po projekci, aby byla zajištěna bezpečná reflexe a nedošlo k nežádoucímu dopadu na žáky. Cílem je, aby filmové zpracování bylo nástrojem prevence, nikoli spouštěčem negativních emocí nebo traumatizace.

Individuální intervenční psychologickou práci s žáky realizuje školní psycholog, který v případě potřeby spolupracuje s třídními učiteli a zákonnými zástupci. Tato práce je klíčová pro včasné zachycení a řešení vznikajícího rizikového chování.

V rámci preventivního programu školy budou i v tomto školním roce realizovány osvědčené jednorázové a zážitkové aktivity, které významně přispívají k budování pozitivního školního klimatu, rozvoji vztahů mezi žáky a prevenci rizikového chování.

Proběhnou adaptační kurzy pro vstupní ročníky gymnázia (I. NG, 1. VG, 1. G4, 4. VG), které povedou třídní učitelé ve spolupráci s ThLic. Josefem Prokešem. Na základní škole budou realizovány adaptační kurzy pro třídy 1.ABC, 1.DEF a 6. ročníky, které povedou třídní učitelé ve spolupráci se školním metodikem prevence, sociální pedagožkou a dalšími členy ŠPP.

V průběhu školního roku se uskuteční tematické kurzy mimo školní prostředí, jako jsou lyžařské kurzy pro 7. ročníky a gymnázium, environmentální kurzy ve Stožci pro 7. ročníky a III. NG, cyklokurzy pro 8. ročníky a IV. NG, a vodácký kurz pro 9. ročníky. Realizaci těchto kurzů zajišťují pedagogové školy, včetně Mgr. Vlastimila Šmidmajera, Mgr. Vladislava Doležala, Mgr. Jitky Melounkové, Ing. Petra Rošického, PaedDr. Ivany Kalivodové, Mgr. Jana Straky, Mgr. Lukáše Filipa, Mgr. Daniely Soukupové a dalších.

Na I. stupni budou realizovány preventivní akce jako **maškarní ples**, **Den dětí** a **projektový den Vánoční jarmark**, které povedou Mgr. Miroslava Špačková, Mgr. Jan Straka, Lenka Krausová, Mgr. Lukáš Filip a další pedagogové. Studenti gymnázia se zapojí do organizace tradičního **Majálesu**.

V prvním pololetí tohoto školního roku budou promítány také nové preventivní filmy:

- **High School Heist** – zaměřený na téma prevence šikany a kyberšikany, skupinové dynamiky, morálního rozhodování a vlivu vrstevníků.
- **Cukrkandl** – reflektuje problematiku dospívání, rodinných vztahů a hledání vlastní identity.

Promítání bude doplněno besedou s herci, pracovními listy pro práci se třídním kolektivem.

Všechny tyto akce jsou součástí dlouhodobé koncepce školy v oblasti prevence a budou realizovány v souladu s aktuálními potřebami žáků a třídních kolektivů.

3. Volnočasové aktivity pro žáky

Na naší škole funguje Relaxační místnost. Žáci mohou před vyučováním, o velké přestávce a po vyučování zpravidla do 15:30 využít nabízené prostory naší školy. Relaxační místnost jim poskytuje bezpečný prostor, kde mohou načerpat síly. Je to místo, kde mohou žáci trávit čas v klidném prostředí, což podporuje jejich duševní pohodu. Relaxační místnosti jsou součástí preventivních opatření proti přetížení dětí, zejména těch, které mají intenzivní rozvrh nebo speciální potřeby. Tyto místnosti jsou zpravidla vybavené pohodlným nábytkem.

Kroužky na ZSA:

ZÁJMOVÉ KROUŽKY 2025/26

Název kroužku	Termín	Pro koho je určen
Sportovní všestrannost	Pátek, 14:15 – 15:00	3.-5. třídy
Sportovní abeceda	Úterý, 13:45 – 14:45	1.-2. třídy
Antistresové malování	Čtvrtek, 13:30 – 14:15	1.-5. třídy
Šipky I.	Středa, 14:15 – 15:00	od 1. tříd
Šipky II.	Čtvrtek, 14:15 – 15:00	od 1. tříd
Kouzelná vařečka I.	Sudé pátky, 12:30 – 14:00	od 1. tříd
Kouzelná vařečka II.	Liché pátky, 12:30 – 14:00	od 1. tříd
Kytara mírně pokročilí	Úterý, 14:15 – 15:00	od 3. tříd
Kytara pokročilí	Pátek, 13:45 – 14:30	od 3. tříd
Matematické hádanky I.	Čtvrtek, 13:30 – 14:15	2. třídy
Matematické hádanky II.	Čtvrtek, 14:15 – 15:00	od 3. tříd
Lego	Úterý, 13:45 – 14:45	od 1. tříd
Robotika	Pondělí 14:30 – 15:15	od 3. tříd
Hravé čtení	Pondělí, 14:15 – 15:00	od 2. tříd
Keramika I.	Čtvrtek, 13:00 – 14:00	1. třídy
Keramika II.	Čtvrtek, 14:00 – 15:00	2. třídy
Barevná výtvarka	Čtvrtek, 12:45 – 14:00	1. třídy

Kroužky na ZSB:

Nabídka kroužků:

- **Sportovní kroužek 1.–5. třída**

(ČTVRTEK 13:15 – 14:15 hod.) všestranný rozvoj pohybových schopností a dovedností, míčové hry, různorodé sportovní hry či cvičení

- **Dovedné ruce 1.–5. třída**

(ÚTERÝ 13:00 – 14:10 hod.) kroužek zaměřený na práci s různými materiály, rozvíjení kreativity a jemné motoriky, učení novým výtvarným technikám

- **Deskové hry 1.–5. třída**

(ÚTERÝ 13:00 – 14:00 hod.) kroužek rozvíjí logické myšlení, kreativitu, taktické myšlení a paměť, maximální koncentraci na určitou činnost a pravidla jednotlivých deskových her

- **Vaření 2.–5. třída**

(STŘEDA 13:00 – 15:30 hod.) příprava chutných a jednoduchých pokrmů, základy stolování, používání základních kuchyňských pomůcek a nástrojů (**100 Kč/měsíc**)

- **Tanečky 1.–5. třída**

(PONDĚLÍ 13:00 – 14:30 hod.) v zábavné formě se děti naučí základní taneční kroky a rytmus, rozvíjí koordinaci, správné držení těla i radost z hudby a pohybu

- **Čtenářský klub 2.–5. třída**

(STŘEDA 12:45 – 13:45 hod.) klub je skvělým místem pro všechny malé čtenáře, kteří chtějí sdílet radost z knih

IV. OSTATNÍ AKCE V OBLASTI PREVENCE RCH

Žáci si sami v průběhu roku mohou navrhovat (a realizovat s pomocí pedagogů) různé aktivity. Vznikají nové podněty, např. výlety formou prožitkových pobytů, tematické dny nebo projektové akce. Ve všech třídách se realizací ŠVP (plněním průřezových témat i výstupů) rovněž dosahuje preventivního působení na žáky.

Kulturní aktivity

Studenti během školního roku navštěvují řadu kulturních pořadů ve škole, v kině (např. pořady *Vývoj populární hudby*, *Vývoj divadla*), jezdí na divadelní představení a výstavy výtvarného umění do Českých Budějovic, Písku a Prahy. Škola aktivně spolupracuje s Galerií městského muzea ve Vodňanech a Městským kulturním střediskem Vodňany.

Jsou pořádány besedy s autory regionální literatury a přednášky o významných osobnostech s vazbami na jihočeský region (např. *Zeyerovy Vodňany*). Každoročně gymnázium pořádá **Vánoční koncert** ve vodňanském kostele Panny Marie. Studenti GV se podílejí na výstavách a tvořivých workshopech (např. *Mezinárodní den míru*, *Halloween*).

Charitativní akce

Studenti pomáhají při organizaci různých charitativních akcí během celého školního roku – např. *Srdíčkový den*, *Světluška*, *Rozum a cit*, *Emil*, *Stonožka* a další. Škola se již několikátým rokem podílí na programu **Adopce na dálku**.

Environmentální výchova

V rámci environmentální výchovy se studenti GV účastní exkurzí do regionálně významných lokalit, seznamují se s chodem ekologického hospodářství, navštěvují centra **Cassiopeia** a **Dřípatka**. Třídy 7.ABCD a III.NG absolvují pobytový program globální ekologické výchovy ve Stožci.

Studenti také absolvují botanické, zoologické, dějepisné, literární a společenskovední exkurze navazující na probíraná témata v jednotlivých ročnících. Během školního roku se řada studentů účastní soutěží a olympiád v různých oborech (matematika, fyzika, jazyky, biologie, výpočetní technika apod.).

Ostatní aktivity

- Žákovský parlament
- Denně možnost internetu zdarma
- Drobné výtvarné soutěže
- Školní časopis **BLIK**
- Mikulášská nadílka – zážitková aktivita
- Halloween – zážitkové aktivity pro 1. ročník; návštěva MŠ
- Den dětí pro 1. stupeň
- Sportovní olympiáda – prožitek úspěchu
- Exkurze a výlety
- Podpora žákům při účasti na soutěžích a olympiádách – rozvoj zájmů, prožitek úspěchu
- Průběžné návštěvy kulturních pořadů podle nabídky kulturního domu
- Možnost navštěvovat různé kroužky v rámci školy – rozvoj zájmů (např. šachový kroužek)
- Setkání (neformální) žáků pátých ročníků s budoucími pedagogy
- Setkání budoucích prvňáčků s budoucími třídními učiteli
- Poslední zvonění
- Projektové dny s preventivní tematikou (např. *Den bezpečí*, *Den duševního zdraví*)
- Žákovské iniciativy – *Valentýnský ples*, *Majáles*, *Vánoční jarmark*
- Promítání preventivních filmů s následnou reflexí (např. *High School Heist*, *Cukrkandl*)
- Besedy s odborníky – Policie ČR, Bílý kruh bezpečí, DO SVĚTA z. s.

V. SPOLUPRÁCE S OKOLÍM ŠKOLY

Organizace	Jméno odborníka	Kontakt (adresa, telefon, e-mail)
Pedagogicko-psychologická poradna České Budějovice	Mgr. Jan Hynek	Kochana z Prachové 63, 386 01 Strakonice 383 321 499

Krajská hygienická stanice, pobočka ve Strakonících		Žižkova 505, Strakonice 386 01 387 712 828 st@khscb.cz
Městská policie Vodňany		383 383 864
Městský úřad ve Vodňanech		383 379 111
OSPOD Vodňany	Mgr. Martina Čuřínová	curinova@muvodnany.cz 383 379 150
DO SVĚTA, z.s.	Mgr. Štefan Schwarc	Heydukova 349, 386 01 Strakonice 607 652 862 dosveta@dosveta.org

VI. EVIDENCE A EFEKTIVITA

Veškeré preventivní aktivity během školního roku se samostatně evidují – nabídky akcí, uskutečněné akce, vzdělávání, spolupráce s externími odborníky, efektivita jednotlivých akcí (např. dotazníky pro studenty i třídní učitele) atd.

Součástí výročních zpráv školy za uplynulý školní rok je také kapitola Údaje o prevenci rizikového chování. Tyto informace byly také předány okresnímu metodikovi prevence.

Školní metodici prevence si vedou záznamy o výskytu RCH na škole. Zajišťují školení v rámci prevence pro pedagogické pracovníky naší školy. Uspořádávají preventivní programy pro žáky a zjišťují si zpětnou vazbu od přítomných učitelů. Toto pak vyhodnocují a podle toho zařizují programy pro další školní rok.

VII. ŽÁDOST

Škola se i touto cestou obrací na žáky, rodiče i veřejnost s informací o možnosti požádat o spolupráci kohokoliv z výše jmenovaných při řešení rizikového chování nebo jejich předcházení. Zároveň se obracíme s prosbou o poskytování informací, které by vedly k omezování tohoto chování na naší škole nebo k jeho předcházení (např. o zárodcích šikany apod.). Zároveň budeme rádi i za návrhy témat pro přednášku pro rodiče o rizikovém chování žáků.

Vypracoval Mgr. Filip Marek

VIII. ZÁVĚREČNÉ INFORMACE

	Datum	Podpis ředitele/ředitelky školy
Seznámení ředitele/ředitelky školy s PP	20. 10. 2024	Mgr. Barbora Křížková Louženská
Seznámení pedagogického sboru školy s PP	7. 11. 2024	Mgr. Barbora Křížková Louženská